

Hoe ziet de dag van een doorsnee vrijwilliger van Het Vlaamse Kruis op Pukkelpop er eigenlijk uit?

's Morgens wordt er in groep tot aan de terreinen gereden. De hulpverleners van Het Vlaamse Kruis zijn herkenbaar aan hun witte dienstkleed met zwarte broek, aangevuld met een "site-assistance-bandje" van de organisatie. Dankzij de nodige doorgangsbewijzen - grondig gecontroleerd door de organisatie - kan de wagen geparkeerd worden op de medewerkersparking en begeven de hulpverleners zich naar hun EHBO-post.

Deze posten liggen verspreid over het terrein en iedere post is verantwoordelijk voor één of meerdere podia en voor een gedeelte van het terrein.

In de EHBO-post worden de vrijwilligers gebriefd: de afspraken worden in herinnering gebracht, de taken verdeeld, de ploegindeling bekendgemaakt. Hierbij werden ploegen gevormd van een 3-tal personen. Een hulpverlener heeft meestal 4 of 5 verschillende taken die afwisselend worden uitgevoerd zodat het een gevarieerde dag wordt.

1. Podium

Tijdens de optredens zijn er steeds hulpverleners van Het Vlaamse Kruis aanwezig in de frontstage-ruimte. Hun aandacht gaat echter niet naar de artiesten, maar naar het publiek: festivalgangers die onwel worden of gekwetst geraken, worden door de mensen van de veiligheid vakkundig tussen het publiek uitgepikt zodat ze verder verzorgd kunnen worden door de EHBO-ploeg aan het podium. Na een eerste controle van de belangrijkste functies (bewustzijn, ademhaling, hartwerking) in de frontstageruimte, wordt het slachtoffer door de hulpverleners van Het Vlaamse Kruis - stappend of per brancard - naar de nabijgelegen EHBO-post vervoerd voor verzorging. Daar wordt de patiënt overgedragen aan de hulpverleners die instaan voor verzorging, en begeven de hulpverleners zich terug naar de frontstageruimte van het podium.

2. Verzorging

Tijdens de periode "verzorging" staat onze vrijwilliger in voor de verdere zorgen in de EHBO-post. Een slachtoffer dat toekomt in de EHBO-post (op eigen kracht of binnengebracht door een EHBO-ploeg) wordt na een kort onderzoek ingedeeld volgens de ernst van de letsels: U3 (licht gekwetst), U2 (zwaarder gekwetst) en U1 (zwaargekwetst). Gelukkig gaat het in geval van Pukkelpop in 99 % van de gevallen over lichtgekwetsten. Het slachtoffer wordt naar de desbetreffende zone in de EHBO-post gebracht en krijgt daar de eerste zorgen toegediend. Dit kan gaan van het ontsmetten en afdekken van een wondje, tot het bijkomen van het swingen tijdens het voorbije optreden, tot bv. kortademigheid door een astma-aanval. Eventueel wordt een slachtoffer een tijdje geobserveerd in de post. In ernstige gevallen wordt het slachtoffer behandeld door de aanwezige ploeg van arts en verpleegkundigen.

Als alles goed verloopt, verlaat het slachtoffer terug de EHBO-post richting festivalterrein. Soms wordt het slachtoffer gestabiliseerd (bv. gespalkt, van zuurstof voorzien, ...) en vervolgens vervoerd naar het ziekenhuis voor verder onderzoek of behandeling.

Een EHBO-post is doorgaans ingericht voor opvang van 10 tot 20 slachtoffers en telt een 25-tal hulpverleners. Aan het hoofd staat een postverantwoordelijke die de taken verdeelt en toezicht houdt op de verzorgingen.

3. Ziekenwagens

De hulpverleners die tijdens de dag ook een permanente ziekenwagen doen, hebben alvast een bijkomende opleiding tot ambulancier gevolgd. Zij kunnen worden ingezet om patiënten per ziekenwagen te vervoeren naar het ziekenhuis, of om hen na verzorging terug te voeren naar de Pukkelpopterreinen.

Ook interventies in de omliggende straten van het festivalterrein behoren tot de opdracht. Het vervoer per ziekenwagen kan in dringende gevallen geëscorteerd worden door politie op de motor. In normale omstandigheden wordt er afwisselend afgevoerd naar de twee Hasseltse ziekenhuizen.

4. Interventie

Iedere EHBO-post heeft steeds minstens één ploeg "interventie". Komt er een oproep van een slachtoffer op het festivalterrein, dan rukt een interventieploeg, bestaande uit 3 hulpverleners met brancard en interventietas, uit naar het slachtoffer. Na een eerste bilan wordt het slachtoffer vervoerd naar de EHBO-post voor verdere verzorging. De interventieploeg betekent "actie": als ploeg weet je

nooit waar je je aan kan verwachten. Een "prulletje" of een ernstig gekwetste. Het is duidelijk dat iedere interventieploeg geleid wordt door een ervaren hulpverlener.

5. Rust

Na zoveel werken - vaak wordt er om de 2 uur van taak gewisseld - is ook de vrijwilliger van Het Vlaamse Kruis aan rust toe. "Rust" kan bv. betekenen: even rondwandelen op het festivalterrein, een maaltijd nuttigen in de medewerkersruimte backstage, even uitblazen in de medewerkerstentje bij de eigen post, Maar "rust" is relatief: als er zich ernstige dingen voordoen of het erg druk wordt qua verzorgingen, dan kan die rust snel omgezet worden in een andere taak.

De EHBO'ers doen lange dagen: ze moeten immers al aanwezig zijn 2 uren voordat de deuren opengaan, en de posten kunnen pas gesloten worden als de terreinen volledig ontruimd zijn. De dag wordt bijna klassiek afgesloten met een terreinontruiming: samen met personen van de veiligheid worden alle aanwezige festivalgangers via een gestructureerd systeem naar de uitgang geloodst. De taak van Het Vlaamse Kruis bestaat hier erin om eventueel gekwetste (of dronken?) festivalgangers onmiddellijk op te vangen en naar de EHBO-post te brengen.

Pas nadat alle festivalgangers veilig en wel in hun tentje liggen (of alleszins het festivalterrein verlaten hebben) kan de EHBO-post ook afgesloten worden en kunnen de vrijwilligers huiswaarts keren - of overnachten in een voorziene locatie in de buurt. Want de volgende dag zijn de meeste vrijwilligers opnieuw paraat. Tijdens hun slaap heeft de EHBO-post op de camping hun taak overgenomen.

En dan hebben we nog niet gesproken van de meer specifieke taken zoals administratie, centralist, U1-verantwoordelijke, adjunct-dienstleider enz. Zij leveren een bijkomende ondersteuning in deze "professionele organisatie van vrijwilligers".

Alle hulpverleners behaalden het EHBO-getuigschrift bij Het Vlaamse Kruis, een aantal onder hen volgden nog bijkomende opleidingen tot ambulancier, radio-operator, dienstleider, ... Onder de vrijwilligers van Het Vlaamse Kruis zijn er ook verpleegkundigen, artsen, kinesisten, ... Het levende bewijs dat vrijwilligerswerk nog mogelijk is anno 2004!

We tellen trouwens zowel 15-jarigen als 70-jarigen onder onze vrijwilligers. En ook al zitten ze vaak aan de andere kant van de festivalhekken, haast alle hulpverleners ervaren dat groepsgevoel en de speciale festivalsfeer van Pukkelpop!

Ter info: voor een EHBO-opleiding bij Het Vlaamse Kruis kan iedereen terecht op de cursussen die klassiek vanaf september georganiseerd worden, verspreid over Vlaanderen. Meer informatie en een overzicht van de cursusdata en -locaties is te vinden op www.eerstehulp.be of te bekomen op 03 226 25 45.